

**PLAN DE CONVIVENCIA
2011-2012
I.E.S. MURALLA
ROMANA**

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN	1
1. XUSTIFICACIÓN.....	3
2. AVALIACIÓN INICIAL	6
3. O NOSO CENTRO.....	7
4. OBXECTIVOS.....	16
5. NORMAS DE CONVIVENCIA.....	17
6. ACTIVIDADES PREVISTAS	18
7. PROCEDEMENTOS DE ACTUACIÓN	23
8. ACTUACIÓNS ESPECÍFICAS NA RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS.....	30
9. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA	32

INTRODUCCIÓN

O obxectivo de acadar unha calidade educativa no noso centro , so será posible, si se dan as condicións favorables para que o ambiente de traballo tanto na aula como fóra dela, propicie a transmisión de coñecementos e valores.

Neste sentido, a elaboración dun PLAN DE CONVIVENCIA adaptado ás necesidades reais do noso centro, pode representar a garantía dese clima favorecedor, para o desenvolvemento da tarefa educativa.

O punto de partida no que a lexislación se refire, atopámolo no regulamento do Observatorio Estatal de Convivencia Escolar polo R.D. 275/07, do 23 de febreiro (BOE do 15 de marzo) e LEI 27/2005, **do 30 de novembro, de fomento da educación e da cultura da paz (B.O.E. 287 do 01/12/2005)**, se ben o noso marco concrétase na LOE LEI ORGÁNICA 2/2006, **do 3 de maio, de educación (B.O.E. 141 de 04/05/2006)** e no D. 85/ 2007, do 12 de abril, polo que se crea e se regula o Observatorio Galego da Convivencia Escolar, a nivel autonómico, provincial e de centro educativo (DOG do 8 de maio).

Esencialmente:

“O Plan de Convivencia ten por finalidade proporcionar a todos os membros da Comunidade Escolar, actuacións que permitan unha convivencia pacífica baseada no respecto ás persoas de xeito que todos os comportamentos se rexan polos dereitos fundamentais - dereito á vida e á integridade física e moral - e pola liberdade ideolóxica e relixiosa ”.

1. XUSTIFICACIÓN

¿QUE SE ENTENDE POR CONVIVENCIA?

Pódese dar unha definición de convivencia en xeral, pero tería todo o sentido intentar definila para o noso centro.

Logo de facer unha pequena sondaxe entre distintos membros da nosa comunidade educativa, atopámonos con definicións moi válidas en sentido xeral e algúns matices moi interesantes no sentido concreto que pretendemos.

Das diversas aportacións, parece moi meditada (como definición de convivencia, en xeral), a seguinte:

“ A convivencia é o conxunto de relacións de proximidade , confianza e axuda entre os compoñentes dun grupo humano, necesario para a súa propia supervivencia como tal grupo, e para o desenvolvemento do individuo. É a máxima aspiración do grupo humano, o motor do seu progreso xeral, e ao mesmo tempo, do individuo.”

Naturalmente, referíndonos ao noso centro, os termos proximidade , confianza e axuda resultan idóneos para unha definición de convivencia contextualizada no noso instituto, que complementamos cos de tolerancia , respecto (os máis sinalados) así como colaboración , empatía e responsabilidade .

Se conseguimos que as relacións entre todos os que formamos esta comunidade educativa, estean impregnados destes valores, sen dúbida, teremos acadada unha boa convivencia.

Polo tanto, este plan intentará deseñar a mellora nas relacións entre todas as variables que se poden dar na comunidade educativa:

- alumnos / “grupo de pares”
- fillos / pais
- pais / profesores
- profesores / profesores
- comunidade educativa / estamentos sociais

¿CALES SON AS FINALIDADES DA CONVIVENCIA?

Poderíanse resumir nas seguintes:

1. **Asumir e practicar os valores cívicos e democráticos:**

- respecto polas demais persoas
- respecto polo mobiliario e polos bens comúns
- tolerancia crítica
- solidariedade

- valoración dos dereitos humanos
- respecto polo medio natural
- igualdade entre homes e mulleres
- respecto pola diferente expresión lingüística (convivencia lingüística)

2. Mellorar o clima escolar mediante:

- personalización e habitabilidade dos espazos
- atmosfera ordenada
- boas relacións dentro das aulas
- actitude de traballo
- satisfacción polas tarefas desenvolvidas
- linguaxe xestual positivo
- vestimenta axeitada (estamos nun centro educativo)
- reforzo dentro da aula
- apoios externos (P. P. T. (prof. pedag. Terapéutica))
- desdobres
- PDC

3. Atender á diversidade

- Deseño de adaptacións curriculares para alumnos con características especiais relativas a traslados de centros, limitacións persoais, etc..
- Grupo de adaptación da competencia curricular (ACC).

O noso centro é receptor dun número cada vez maior de alumnos/as estranxeiros e esta tendencia vai en aumento xa que a área de influencia do noso Instituto converteuse nunha zona de asentamento permanente co conseguinte efecto chamada cara a outras persoas do seu lugar de orixe. Ante esta realidade social, imponse dar unha resposta por parte da administración educativa que estaría sintetizada no ACC e que evidentemente, constitúe unha valiosa contribución ó obxectivo de convivencia.

4. Delimitar responsabilidades

Traerá un dobre beneficio:

- **A) Concienciar a TODA a comunidade de que a calidade do ensino e a eficacia na aula pasan por conseguir un clima que permita ós alumnos e profesores centrarse na aprendizaxe e que eso é competencia de todos:**

O tempo que se empregue en ensinar modos de comportarse de forma autónoma, responsable, constructiva e solidaria non só non é tempo perdido senón que constitúe un requisito imprescindible para poder ensinar e aprender.

- **B) Evitar a falacia de que non se pode actuar dende o instituto ou que non é competencia del o actuar en outros ámbitos.**

Si ben é certo que a familia é o axente primario de organizarse socialmente de forma eficaz, non o é a idea de que os problemas só se solucionan en familia ou non teñen solución.

Educación ás familias a través dunha "escola de pais" será un obxectivo a medio prazo; aproveitar o potencial educativo do grupo de pares debe ser unha medida prioritaria para o próximo curso e intentar interaccionar cos entornos de ocio, en medios de comunicación que é complicado pero non imposible. existen neste momento axentes sociais que están a procura de que lles expoñamos un plan de actuación conxunto: Traballadores sociais, Tribunal de Menores, asociacións xuvenís, Concello, casas de acollida.....

2. AVALIACIÓN INICIAL

Sempre que se pretende poñer en marcha calquera plan, parece fundamental facer un diagnóstico da situación que require esa estratexia, é dicir, facer unha avaliación inicial, neste caso, da convivencia.

Somos conscientes de que a avaliación inicial é tarefa que ás veces non se lle vé operatividade pero é imprescindible para aclarar “ quen debe facer que ” e así evitar a confusión que serve de excusa, en moitos casos, para non asumir e aplicar un plan de convivencia.

As finalidades desta tarefa son :

- Compartir os saberes acumulados pola propia comunidade educativa.
- Reflexionar sobre os diferentes estilos docentes, buscando as posibilidades de mellora individual e colectiva.
- Analizar procedementos, habilidades e destrezas utilizados na xestión da convivencia das aulas e as súas posibilidades de transferencia a outros contextos.

Naturalmente, o primeiro paso é a análise das actuacións desenvoltas ata o momento: actuacións individuais, puntuais, do equipo directivo, dos equipos de ciclo, do departamento de orientación, da comisión de coordinación pedagóxica, da comisión de convivencia, aquelas realizadas en colaboración con outras entidades,

Ademais, pódense desenvolver en concreto, algúns procedementos de avaliación inicial como:

- Enquisas a alumnos
- Inventario de observación dunha clase (Todo o profesorado dunha aula)
- Cuestionario para profesores
- Método de prevención de BULLYING
-

A conclusión desta reflexión permitirá coñecer o nivel de éxito das actuacións levadas a cabo e ata que punto significaron melloras na convivencia escolar, así como establecer a sistematización do que funciona ben, do que podería funcionar mellor, a substitución daquelas que non funcionaron e a busca de novas actuacións non contempladas ata a actualidade.

3. O NOSO CENTRO

3.1 Características do Centro

Historia

O I.E.S "Muralla Romana" é un centro de Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato e Formación Profesional Específica de Grao Medio e Superior, situado no barrio de mesmo nome, na zoa norte da cidade de Lugo, R. Angelo Colocci, s/n.

Algunhas particularidades

A actividade como centro educativo comenza no curso 1982-83 no edificio que actualmente ocupan os xulgados da cidade. Comenza como Centro de Formación Profesional, impartíndose a Especialidade Administrativa da Rama Administrativa e Comercial. No curso 2011-12, fai polo tanto, 29 anos da súa entrada en funcionamento.

No curso 1985-86 inaugúrase o edificio actual como Centro de Formación Profesional de Primeiro e Segundo Grao.

Coa aplicación da Reforma Educativa que supón a LOXSE incorpóranse alumnos de Secundaria Obrigatoria e Bacharelato.

O entorno do centro na actualidade ten pouco que ver co daquel momento, desprovisto de casas, servizos, accesos, etc. Hoxe é un barrio en pleno crecemento, no que a poboación se está a incrementar en porcentaxes elevadas.

Sendo unha das zoas da cidade de Lugo, coa vivenda máis accesible, son parellas xóvenes e persoas vidas doutras partes da cidade ou doutros países, os que están a ocupar a maioría das casas.

Procedencia dos nosos alumnos:

Non son alumnos do barrio no que está situado o centro, xa que no mesmo hai dous Institutos e o Colexio da zoa está adscrito ao Instituto Ánxel Fole.

Alumnos de ESO: Dos colexios de Albeiros e Paradai, os nosos colexios adscritos. Nos últimos cinco anos e de xeito progresivo recibimos alumnos procedentes de diferentes países, como consecuencia da inmigración xa que nesta zoa da cidade é donde se produce a maior concentración de familias.

Alumnos de Bacharelato: Na súa maioría, os que obteñen o título de secundaria obrigatoria no Instituto.

Alumnos de Ciclos: De toda a cidade e localidades cercanas.

É de destacar, ao longo dos anos, a disposición deste Centro a acoller calquera innovación proposta: Informática de Empresa, Módulos Profesionais, Informatización Administrativa, Apoio a Diversidade, acollida de programas para a formación ética e persoal dos nosos alumnos, participación de profesores do Instituto en Grupos deTraballo de elaboración de currículos de ciclos formativos, programas de resolución de conflitos entre iguais etc.

O contorno

O Instituto de Ensino Secundario "Muralla Romana" é un centro situado na zona noroccidental da cidade de Lugo, no barrio do mesmo nome, onde se completa a oferta educativa co CEIP Luís Pimentel e o IES "Ánxel Fole".

Atopámonos nun contorno físico enmarcado por rúas con pouca circulación de vehículos, e dicir sen ruidos molestos, e onde predominan as vivendas de poucas plantas, pero si é certo que nos atopamos en período de crecemento.

Non hai grandes industrias próximas, os postos de traballo da zona están relacionados co comercio, pequenos talleres e outros tipos de servizos. Neste espazo temos un pavillón polideportivo dependente do Concello.

Tema moi importante é o achado do castro da Piringalla co que a historia faise patente na zona. Con anterioridade, producíranse algúns achados arqueolóxicos, pero ata fai moi pouco tempo ningún historiador situaba nesta zona un castro. As súas dimensións, así como os fosos e parapetos que debeu ter, fan del un asentamento relevante, segundo os especialistas que investigan no citado recinto existe vestixios dun forno, para fundición de ferro, do que quedan restos dunha parede. Así como as pedras de sete muíños romanos.

Localización

Rúa Angelo Colocci s/n

27003 Lugo

Teléfonos: 982 21 20 10 // 982 21 20 11 / 647 915 376

FAX: 982 20 05 11

e-mail: ies.muralla.romana@edu.xunta.es

web: <http://centros.edu.xunta.es/iesapiringalla>

Equipo directivo

DIRECTORA: D^a M Antonia Varela Trigo

VICEDIRECTORA: Dª Cruz López Cela

XEFA DE ESTUDOS RÉXIME ORDINARIO: D Jerónimo Villamarín Camiño

XEFA DE ESTUDOS RÉXIME ADULTOS: Dª Esther López Coro

SECRETARIO: D. José Carlos Salvador Pérez

Consello escolar

MEMBROS NATOS:

D^a M Antonia Varela Trigo

D. Jerónimo Villamarín Camiño

D. José Carlos Salvador Pérez

Dª Esther López Coro

REPRESENTANTES DOS PROFESORES:

D^a M José Castro Gómez

D^a M Teresa Corral Arias

Dª Aurelia López Vázquez

D. José Luís Mejjide del Río

Dª Aida Isabel Rabanal Fernández

D. Juan Carlos Salgado Rodríguez

D^a M José Vázquez Vázquez

REPRESENTANTES DOS PAIS/TITORES LEGAIS

D^a M José Fernández Barreiro
Dª Isabel Mosquera Núñez
Dª Paula Nicole Sepúlveda Viera

REPRESENTANTES DOS ALUMNOS

D. David González Rodríguez
Dª Janine Pena Novo
D^a M Goretti Sánchez Vázquez
Dª Raquel Rubinos Regueiro

REPRESENTANTE DO PERSOAL DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS

Dª Marta Rodríguez Soengas

REPRESENTANTE DO CONCELLO DE LUGO

D. Lino José González-Dopeso

REPRESENTANTE DAS EMPRESAS

Dª Rosa Corral Regueiro

Departamentos

Administración
Biología E Xeoloxía
Economía
Educación Física
Educación Plástica E Visual
Filosofía
Física E Química
Formación E Orientación Laboral (F.O.L.)
Francés
Imaxe Persoal
Informática
Inglés
Latín E Grego
Lingua Castelá E Literatura
Lingua Galega E Literatura
Matemáticas
Música
Orientación
Relixión
Tecnoloxía
Xeografía E Historia

Equipo de normalización lingüística

PRESIDENTE:

D^a M Xesús Adán López

PROFESORES:

Dª Cruz López Cela

D. Vicente Martínez de Cestafe y Ochoa de Eribe

ALUMNOS:

Daniel Fernández López

Brais Lence Rois

Vitoria Filgueiras Basanta

Miriam Piñeiro Lourés

Pablo Fernández López

PERSOAL NON DOCENTE:

D^a M Dolores Fernández Folgueira

Observatorio de convivencia

PRESIDENTA:

D^a M Antonia Varela Trigo

VICEPRESIDENTE:

D. Jerónimo Villamarín Camiño

SECRETARIA:

Dª Aida Isabel Rabanal Fernández

ORIENTADORA:

D^a M Teresa Corral Arias

DINAMIZADORA DA CONVIVENCIA ESCOLAR:

D^a M Julia Graciela Villamil Fernández

REPRESENTANTES DE PROFESORES:

M José Castro Gómez

José Luis Meijide del Río

M José Vázquez Vázquez

REPRESENTANTE DA ANPA:

D^a M Isabel Mosquera Núñez

REPRESENTANTE DOS ALUMNOS:

Raquel Rubinos Regueiro

REPRESENTANTE DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS:

Dª Marta Rodríguez Soengas

Persoal non docente

OFICINA:

D^a M Dolores Fernández Folgueira

D^a M Ana Belén López Díaz

Dª Cristina Pérez López

CONSEXERÍA:

Yalila Dib Blanco

D. Manuel Fernández Ascariz

D. José Ramón Lafuente Gómez

LIMPEZA:Dª Celia López ÁlvarezD^a M Jesús López RegoD^a Marta Rodríguez SoengasD^a Lucía Souto González**CAFETERÍA:**Dª María Fraga García

D. Manuel López Canoura

3.2 Situación actual da convivencia

O enfoque da convivencia no centro ten unha visión constructiva e positiva, polo que as actuacións van encamiñadas ó desenvolvemento de comportamentos adecuados para convivir mellor e resolver conflitos, a través da participación, mediante bos cauces de comunicación e procurando a prevención de problemas de conducta. Para elo, de momento, acódesse ao Regulamento de Réxime Interior, ao Equipo de Mediación entre iguais e ao Departamento de Orientación.

Na actualidade, en xeral, o clima de convivencia é bo tendo en conta o elevado número de alumnos con que contamos. Non se observan “serios problemas”, unicamente nos primeiros cursos da ESO e nalgún ciclo medio onde aparecen conflitos esporádicos que no día a día resólvense empregando:

- diálogo
- medidas disciplinarias de carácter menor
- medidas disciplinarias máis severas (apertura de expediente)

No presente proxecto contemplárase algún tipo de actuación específica para este alumnado.

A conflictividade vai desaparecendo nas etapas de Bacharelato e Ciclos Formativos Superiores.

3.3 Relación coas familias e a comunidade

En xeral, a relación coas familias é boa mantendo reunións de información e coordinación de carácter global (fundamentalmente ao comezo do curso) e particular nas horas fixadas na programación cunha actuación relevante dos titores no seguimento académico e persoal do alumnado.

As situacións particulares que afectan á convivencia e resolución de conflitos no centro, soen ser comentadas coas familia se procede algún tipo de intervención ou información de conductas individuais.

Tamén, logo das avaliacións iniciais de outubro, lévanse a cabo charlas informativas – formativas para pais coa fin de dar pautas que melloren a educación dos seus fillos e a convivencia no centro.

3.4 Experiencias de convivencia realizadas no centroCURSO 06-072º ESO

- Curso de “Resolución de conflitos”
- Obradoiro “Educación para a paz e dereitos humanos”

3º ESO

- Curso sobre “Prevención da violencia”
- Programa de sensibilización de igualdade home-muller

PROFESORADO

- Curso de “Mediación e resolución de conflitos” (Consellería de E.e O. U.)

CURSO 08-09

- Charla do Plan director para a convivencia e mellora da seguridade escolar. Os temas tratados foron os seguintes:

- Internet
- Acoso escolar
- Drogas
- Bandas xuvenís

Impartido por Inspectores de Policía

Alumnos : ESO e BAC

Data: 4 e 5 de novembro e 26 de marzo

Organiza : Dirección

- Xornadas de Educación para a Paz
Alumnos: 1º A e 1º B ESO
Data: 16 e 23 de xaneiro e 19 e 20 de febreiro
Organiza: Departamento de Orientación
- Charla: “La cultura gitana es tu cultura”
Alumnos: 1º e 2º de ESO
Data: 11 de febreiro
Organiza: Departamento de Orientación

- Ademais houbo un contacto permanente con:

- Traballadores sociais
- Centros de saúde
- Fiscalía de menores
- Casas de acollida
- Cruz Vermella
- Hospital de San Xosé
- Facultade de Sicoloxía de Santiago de Compostela
- Asociacións :
 - “ALAR-GALICIA”
 - “Meniños”
 - “Quérote”
 - “Bule-Bule (nenos con síndrome T-H-D)”
 - “Asociación Xitana”
 - “Unidade de saúde mental infanto-xuvenil

CURSO 2009 - 2010Obradoiro sobre a Paz e Dereitos Humanos

Alumnos: 1º ESO

Data: do 9 ao 30 de maio

Obradoiro de resolución de conflitos

Alumnos: 2º de ESO

Datas : 10,11 , de Xaneiro

Obradoiro de prevención da violencia

Alumnos: 1º de ESO

Datas. 11,16 17,19 de Xaneiro

Obradoiro de habilidades sociais

Alumnos: 3º de ESO

Datas : 21, 26, 27 de Febreiro

Programa “Clases sin fume”

Alumnos : 2º de ESO

Datas : Programa a desenrolar ao longo de todo o ano lectivo

Proxecto coaching menores.

Alumnos: Todos os cursos da ESO

Datas: abril. Nas horas de tutoría

CURSO 2010 – 2011

Programa educación para a igualdade

Alumnos: 1º e 2º ESO

Datas: (dúas sesións mensuais na hora de tutoría) hasta abril

Programa de educación en valores

Alumnos: 3º ESO

Datas: (dúas sesións mensuais na hora de tutoría) hasta abril

Programa de prevención de drogodependencias. Clases sen fume. Cocurso a nivel nacional e rexional

Alumnos: 1º e 2º ESO

Datas: (unha sesións mensuais na hora de tutoría)

Programa de mediación: solucionando xuntos

Alumnos: Abierto

Datas: decembro e xaneiro

Programa coaching menores

Alumnos: 1º ESO

Datas: unha sesión mensual dende xaneiro a maio.

As voces do cambio

Alumnos: 1º ESO

Datas: Novembro

Amistades e paga dos adolescentes

Alumnos: 3º ESO

Datas: Marzo

Acoso escolar. Uso de internet.

Alumnos: 2º ESO

Datas: Maio

Educación para a saúde: Falemos de droga

Alumnos: 3º ESO

Datas: Abril

Plan de intervención frente o absentismo escolar

Iníciase para cada alumno cando o absentismo supere o 10%

Programa de intervención coas familias

Respostas educativas desde o ámbito familiar.

CURSO 2011 – 2012 (previstas)

Educación para a Paz

Alumnos: 3º ESO

Datas: 2º trimestre

Clases sen fume

Alumnos: 1º CICLO DA ESO

Datas: 1º trimestre

Educación para a saúde

Alumnos: 3º ESO

Datas: 2º trimestre

Obradoiro: Prevención da violencia de xénero

Alumnos: 3º ESO

Datas: 5 sesiones en horas de tutoría empezando el 12 de enero 2012

Programa Órdago

Alumnos: 1º ESO

Datas: 4 sesiones en horas de tutoría empezando el 9 de enero 2012

A verdade dos porros

Alumnos: 3º ESO

Datas: 12 de febrero

Obradoiro: Habilidades e verdades

Alumnos: 2º ESO

Datas: 4 sesiones en horas de tutoría empezando el 19 de enero 2012

Plan de intervención frente o absentismo escolar

Iníciase para cada alumno cando o absentismo supere o 10%

Programa instruccional e motivo para o crecemento e autorrealización persoal

Alumnos: 4º ESO

Datas: Maio 2012

Actividades para o fomento da igualdade na diferente

Alumnos: ESO

3.5 Necesidades de formación

A formación sobre a convivencia e resolución de conflitos pensamos que é imprescindible para mellorar as pautas de actuación que potencien un clima favorable no centro. É necesaria unha formación específica para atender situacións relacionadas coa convivencia e a conflictividade.

a) Respecto aos profesores

Parece conveniente aconsellar a formación permanente do profesorado no complexo mundo das relacións interpersoais no centro para conseguir melloras en:

- habilidades sociais
- resolución de conflitos
- estratexias para fomentar a participación, especialmente, a interacción coas familias
- intervención ante problemas de conducta
- violencia nas aulas
- maltrato entre compañeiros
- flexibilidade comprensiva nos modos de entender as diferentes teorías de educación: a diversidade é tamén boa entre o profesorado
- coñecemento do protocolo do absentismo escolar
- tratamento curricular das normas
- coñecemento dos axentes sociais que interveñen na socialización dos nosos alumnos
- fomento da utilización de materiais para os profesores de garda
- Potenciar as titorías no ámbito que nos ocupa
- aplicar de forma adecuada e eficaz os castigos
- creación de normas específicas para cada materia (loxicamente as determinará o profesor pero ó mellor pode resultar de axuda esta estratexia:
 - Unha norma pode ser rexeitada por calquera membro do grupo, e aceptada se non existe oposición por calquera outro membro
 - O conxunto inicial de normas copiarase no caderno por todos os alumnos
 - Periodicamente, o conxunto de normas será revisado para ver si é precisa algunha modificación: engadir ou eliminar algunha que xa non teña sentido. Todas as modificacións serán consensuadas.)

- Desta forma, o conxunto de normas que regulan as relacións entre os membros do grupo evolucionarán parellamente a este, os alumnos faranas propias e constituirán para eles un sinal de identidade xa que ou non existen fora desa materia concreta, ou de existiren, non son idénticas.

b) Respecto aos alumnos

Pódense condensar en:

- formación no coñecemento das normas
- formación no sistema de mediación entre iguais
- Valorar a materia de “Educación para a cidadanía”, a alternativa á educación relixiosa

4. OBXECTIVOS A ACADAR CO PLAN

Para desenvolver este plan de convivencia no IES “Muralla Romana” fixémonos nos seguintes principios ou obxectivos xerais:

- 1) Preténdese recoller o sentir de todos os sectores que formamos a comunidade educativa (profesorado, alumnado e familias) para o fomento dunha boa convivencia no centro.
- 2) En materia de convivencia e disciplina, o profesorado e o persoal non docente están suxeitos á correspondente normativa, tanto no Real Decreto 33/ 1986 como no Convenio Colectivo do Persoal Laboral e os alumnos matriculados no instituto están obrigados ao cumprimento do disposto no Real Decreto 732/1995 do 5 de maio, polo que se regulan os seus dereitos e deberes (BOE 2-6-95) e na Lei 4/2011, do 30 de xuño, cando entren en vigor as disposicións regulamentarias de desenvolvemento desta lei.
- 3) Non consideramos os aspectos de convivencia só como aspectos organizativos se non ademais como contidos a desenvolver e como parte da formación do alumnado. Débese ter en conta a convivencia e a participación como parte da aprendizaxe.
- 4) Non consideramos a convivencia como unha mera aplicación de medidas disciplinarias, se non como un fin educativo a traballar. A convivencia é un obxectivo formativo en si mesmo, é fundamental en todo proceso educativo. Para acadar unha boa convivencia no centro e para lograr un clima de participación e democrático é necesario potenciar conductas como a participación do alumnado a través da elección de delegado ou subdelegado en representación da clase, de estar representados na Xunta de Delegados, de participar na Comisión de Actividades Extraescolares (cando exista), etc. Ademais, deben potenciarse nos alumnos valores e habilidades de comunicación e de relación social.
- 5) Consideramos o conflito como algo inherente á vida en común das persoas. É algo normal en toda sociedade libre e democrática. Do conflito no centro, debemos extraer aspectos positivos que axuden a desenvolver a tarefa educativa e conseguir que a busca de solucións democráticas, dialogadas e pacíficas sirva como medio de aprendizaxe, intentando manter unha certa harmonía nas relacións entre persoas.

- 6) Creemos na prevención dos conflitos. Aínda que haxa unha boa xestión global da convivencia, os problemas xorden porque son propios de calquera sistema de relacións humanas, pero a prevención contribúe a reducilos.
- 7) Pensamos que a disciplina debe favorecer obxectivos educativos estimulando cambios cognitivos, emocionais e conductuais. Cando sexa necesaria unha corrección ou sanción, esta terá un propósito formativo sendo garantía tanto para o bo funcionamento xeral como para a socialización ordenada e autónoma do alumno que pola súa conducta requira a aplicación de medidas disciplinarias.

5. NORMAS DE CONVIVENCIA

A organización do centro e as actitudes a desenvolver en materia de convivencia deberán basearse nas seguintes normas de convivencia:

- Chegar con puntualidade.
- Tratar con respecto e consideración a todos os membros da comunidade educativa.
- Respetar a dignidade, integridade, intimidade, ideas e crenzas de todos os membros da comunidade educativa.
- Non discriminar a ningún membro da comunidade escolar por razón de nacemento, raza, sexo ou calquera outra circunstancia persoal ou social.
- Coidar e utilizar correctamente os bens e instalacións do centro.
- Respetar as pertenzas dos demais membros da comunidade educativa.
- Participar na vida e funcionamento do centro.
- Non realizar actividades prexudiciais para a saúde nin incitar a elas.
- Cumprimento da Lei de Protección de datos.
- Aprender habilidades pacíficas e non violentas na resolución de conflitos.

Referidas aos alumnos en particular:

- Asistir a clase con regularidade respectando a todos os membros da comunidade escolar.
- Estudiar con aproveitamento, así como respectar o dereito ó estudio dos compañeiros.
- Seguir as orientacións do profesorado e do persoal non docente no exercicio das súas funcións.

6. ACTIVIDADES PREVISTAS

Con carácter xeral, plantéxanse para cada curso escolar as seguintes actividades sen excluír outras relacionadas cos aspectos da convivencia que poden xurdir no propio curso así como algunhas das que poden estar previstas na Programación Xeral Anual de ese curso escolar.

1ª Actividade

Análise e debate ao principio do curso sobre o Plan de Convivencia e as Normas de Convivencia cos pais e alumnos. Coñecer e explicar o protocolo a seguir ante o absentismo escolar.

- Responsable: Equipo directivo, Observatorio de Convivencia, Titor e colaboración do Departamento de Orientación.
- Recursos: Material impreso concretando o máis esencial do Plan e das Normas de Convivencia.
- Metodoloxía: Charla e debate cos pais. Charla e debate cos alumnos. Activas e participativas.
- Espazos físicos: Salón de actos e aula de titoría respectivamente.
- Temporalización: Durante o primeiro trimestre , unha sesión cos pais e dúas sesións de titoría cos alumnos.

2ª Actividade

Difusión e debate dos “Estatutos Europeos para os centros educativos democráticos sen violencia”.

- Responsable: Titor e colaboración do Departamento de Orientación.
- Recursos: Material que os propios alumnos deben conseguir, por exemplo, en Internet.
- Metodoloxía: Charla e debate cos alumnos.
- Espazo físico: Aula de titoría.
- Temporalización: Durante o primeiro trimestre dúas sesións de tioría cos alumnos.

3ª Actividade

Análise, en titoría, da marcha da convivencia da clase unha vez ao final de cada trimestre para analízalo posteriormente nas Xuntas de avaliación.

- Responsable: Titor e colaboración do Departamento de Orientación.
- Recursos: Cuestionario individual e debate na clase.
- Metodoloxía: participativa e consensuada.
- Espazos físicos: Aula de titoría e Sala de Profesores.

- Temporalización: Unha vez ao final de cada trimestre na sesión de tutoría e na Xunta de Avaliación.

4ª Actividade

Celebración o día 30 de Xaneiro do “ Día da paz “.

- Responsable: Titor e colaboración do Departamento de Orientación.
- Recursos: Actividades que destaquen a importancia das normas de convivencia e o respecto a elas, facéndoas presentes na vida cotiá do centro.
- Metodoloxía: Activa e participativa.
- Espazos físicos: Aula de tutoría e Salón de Actos.
- Temporalización: Unha sesión de tutoría en cada curso da ESO e unha sesión cos alumnos de Bacharelato.

5ª Actividade

Desarrollo de habilidades de comunicación entre os alumnos do 2º ciclo da ESO para a mellora da convivencia no centro.

- Responsable: Titor e colaboración do Departamento de Orientación.
- Recursos: Formación nas reunións de Tutoría e material concreto (D.O) para a súa aplicación na aula.
- Metodoloxía: Activa e participativa.
- Espazo físico: Aula de tutoría.
- Temporalización: Cinco sesións de tutoría en 3º e cinco sesións de tutoría en 4º.

6ª Actividade

Fomentar os valores democráticos: a tolerancia, a igualdade, a xustiza, a aceptación da diversidade, a resolución de conflitos de xeito pacífico e non violento, etc. na etapa da ESO e no Bacharelato.

- Responsable: Titor e colaboración do Departamento de Orientación.
- Recursos: Formación nas reunións de Tutoría e material concreto (D.O) para a súa aplicación na aula.
- Metodoloxía: Activa e participativa.
- Espazo físico: Aula de tutoría.
- Temporalización: Como mínimo, unha sesión de tutoría en cada curso da ESO e de Bacharelato.

7ª Actividade

Sensibilización contra o “ Maltrato entre Iguais “ na etapa da ESO.

- Responsable: Titor e colaboración do Departamento de Orientación.
- Recursos: Forma de proceder para evitar que estas situacións se dean no centro. Formación nas sesións de titoría e material para a súa aplicación na aula.
- Metodoloxía: Activa e participativa.
- Espazo físico: Aula de titoría.
- Temporalización: Como mínimo, unha sesión de titoría en cada curso da ESO

8ª Actividade

Formación a pais da ESO sobre o “Maltrato entre compañeiros” (incluíndo, abuso).
Aconsellable a asistencia de profesores e alumnos.

- Responsable: Departamento de Orientación.
- Recursos: Charla aos pais nas que se incida nas estratexias familiares que poidan resultar máis favorables na resolución de conflitos.
- Metodoloxía: Información e debate.
- Espazo físico: Salón de actos.
- Temporalización: Unha sesión ó longo do curso.

9ª Actividade

Tratamento na hora de titoría, cando o titor o considere necesario, de calquera aspecto que afecte ás boas relacións e a convivencia do grupo ou parte del.

- Responsable: Titor e colaboración do departamento de Orientación.
- Recursos: Resolución do conflito de forma dialogada e, no seu caso, aplicación das Normas de Convivencia.
- Metodoloxía: Democrática, consensuada e participativa.
- Espazo físico: Aula de titoría.
- Temporalización: Durante todo o curso.

10ª Actividade

Tratamento ao longo do curso, de calquera incidencia puntual que altere a convivencia do centro, co alumnado implicado e a súa familia, se procede.

- Responsable: Equipo directivo, titor e colaboración do Departamento de Orientación.

- Recursos: Resolución do conflito de forma dialogada e, no seu caso, aplicación das Normas de Convivencia.
- Metodoloxía: Democrática e participativa.
- Espazo físico: Centro.
- Temporalización: Durante todo o curso.

11ª Actividade

“Naturaleza dos abusos entre compañeiros: ¿Que significa “ se están metiendo conmigo” ”

Pódese complementar coa información sobre o método de prevención de BULLYING (Depto. de Orientación)

- Responsable: Sen determinar
- Destinatarios:
 - Alumnos
 - Profesores
 - Pais(por separado)

12ª Actividade

Modelos de intervención ante estados de conflictividade

- Responsable: Sen determinar
- Destinatarios: Profesores e persoal adscrito ó Instituto

13ª Actividade

Técnicas de asertividade

- Responsable: Titoría. Depto. de Orientación
- Destinatarios: Alumnos

14ª Actividade

“Obradoiro de resolución de conflitos”

- Imparte: PREVILUGO. Xuventude (Concello)
- Destinatarios: 1º, 2º ESO

15ª Actividade

“Obradoiro de habilidades sociais”

- Imparte: Cruz Vermella da Xuventude. Lugo

- Destinatarios: 3º, 4º ESO

16ª Actividade

Taller: “Prevención de conductas violentas” / Educación para a Paz e Dereitos Humanos.

- Imparte: Cruz Vermella da Xuventude. Lugo
- Destinatarios: Alumnos

(Nota: Algúns Departamentos contemplan nas súas Programacións, de xeito transversal, algúns dos temas mencionados)

7. PROCEDIMENTOS DE ACTUACIÓN

7.1 Procedementos xerais

Os procedementos xerais de actuación no IES “Muralla Romana” , sen excluír algunha variación propia do instituto, para situacións puntuais nas que se observen alteracións de comportamento e maltrato entre compañeiros, derivarán dos protocolos da Orden da Consellería de Educación que a súa vez terá o seu fundamento na Lei 27/2005 “ Lei de fomento da educación e a cultura da paz “ (BOE nº 287, 01/12/2005).

A Circular 8/2009 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se regulan algunhas medidas de atención á diversidade para o alumnado de Educación Secundaria Obrigatoria, na instrucción Quinta, apartado B, punto 2, fala das “Aulas de Atención Educativa e Convivencia” nos seguintes termos:

“Os centros poderán establecer aulas de atención educativa a convivencia para a atención á diversidade.

Ningún alumno ou alumna poderá ser derivado a unha aula de atención educativa e convivencia sen actividades ou tarefas para realizar durante a súa permanencia nela. Correspóndelle ao profesorado que remita alumnado a esta aula establecer as tarefas que cada alumno ou alumna deba realizar, corrixilas e avalialas.

Os pais, nais ou titores legais do alumnado remitido á aula de atención educativa e convivencia deberán ser informados, segundo o procedemento que se estableza pola xefatura de estudos, cada vez que os seus fillos ou fillas asistan á referida aula, indicándoselles a incidencia que o motivou.

Profesorado. Para atender estas aulas, a xefatura de estudos establecerá gardas específicas nas que considerará a todo o profesorado do centro.”

AULA DE ATENCIÓN EDUCATIVA E CONVIVENCIA NO IES MURALLA ROMANA

1.- FINALIDADE

O fin principal desta aula será a de crear un ámbito de reflexión para o alumno que non ten un comportamento axeitado na aula ou para con calquera membro da comunidade educativa.

2.- FUNCIONES

Na AAEEC, realizarase unha triple función:

- Atender ao alumnado que por problemas de conducta non pode estar na súa aula. Cando alguén é expulsado da súa clase, por conductas tipificadas como disruptivas, e seguindo o proceso que mais adiante se detalla, é trasladado á aula, onde lle espera un profesor que lle indicará cal é o labor da mesma.
- Derivar os casos atendidos a outras instancias do centro, de proceder. Se un alumno pasou xa ata tres veces pola aula podería ser derivado a outras instancias resolutivas de conflitos – Mediación, Xefatura de Estudos, Dirección ou Comisión de Convivencia -
- Facer de termómetro da conflictividade do centro. Esta aula, permitirá coñecer cantos e de que tipos foron os conflitos no centro e a súa temporalización.

3.- OBXECTIVOS

3.1. Obxectivos xerais:

- Mellorar o clima de convivencia do centro.
- Crear un espazo novo para aprender a resolver os conflitos de forma pacífica, reflexiva, dialogada e transformadora.
- Xerar confianza en medios alternativos á expulsión.

3.2. Obxectivos específicos:

- Ensinar a reflexionar ao alumno que foi expulsado da aula.
- Valorar as causas de expulsión da aula.
- Establecer compromisos de actuación para a mellora da convivencia no centro.
- Analizar os datos que xenera a AAEEC, cuantitativa e cualitativamente, tanto no alumnado individualmente como por grupos e niveis.
- Colaborar, aportando información e opinión á Xefatura de Estudos, ao Departamento de Orientación e a Comisión de Convivencia.
- Manter unha relación eficaz cos equipos educativos, especialmente cos titores.
- Axudar ao profesorado a poder realizar o seu traballo nun clima axeitado.
- Educar aos grupos a traballar nun clima de harmonía e participación, baixo a autoridade do profesor.

4.- ALUMNOS QUE SERÁN ATENDIDOS NA AAEEC.

Na AAEEC recibirase ao alumno:

- Que é expulsado da aula pola súa conducta disruptiva.
- Que non pode asistir a unha ou mais materias ou módulos por estar sancionado durante un ou mais días. A idea é que o traballo individual substitúa as sancións de expulsión por ata tres días, que resulta pouco eficaz cando non con efectos negativos, de xeito que o alumno se vexa na obriga de permanecer no centro, illado dos seus compañeiros. Non quere isto dicir que si o alumno é reincidente non poida ser enviado a súa casa.
- Que teña un conflito persoal con algún membro da Comunidade Educativa.

5.- CONSIDERACIÓNS IMPORTANTES

- Si un profesor, nun momento determinado, considera como solución enviar un alumno ao corredor, non o deberá facer por mais de cinco minutos, xa que molesta ás outras aulas onde se está a traballar e pode causar danos.
- O número de alumnos na AAEEC, non será superior a cinco (excepcionalmente podería aumentar en un ou dous alumnos), xa que doutro modo é moi probable que o fin último da aula se torne en contra e se reforcen as condutas negativas.

6.- PROTOCOLO DE DERIVACIÓN A AAEEC DIANTE DE CONDUTAS DISRUPTIVAS

1.- O profesor antes de derivar a un alumno a aula, esgotará todos os recursos de que dispoña para que o alumno participe na clase atendendo ás explicacións e/ou realizando as tarefas encomendadas. **De non conseguir o obxectivo, mandará ao alumno, acompañado dun compañeiro (non necesariamente o delegado, xa que non é a súa función) a AAEEC. O alumno, non será enviado en ningún caso á Biblioteca.**

Poderá ser derivado á Xefatura de Estudos ou á Dirección unicamente se non houbera profesor de garda na AAEEC.

2.- Será enviado a AAEEC con informe e traballo, isto é co “PARTE DE INCIDENCIAS”¹ cumprimentado (atópanse copias na Sala de Profesores). **Un alumno non pode abandonar a súa aula sen traballo e sen informe**, en tal caso, o profesor de garda da AAEEC, acompañará de novo ao alumno a ao seu grupo de referencia.

3.- A recepción do alumno farase do seguinte xeito:

3.1.- Si non hai alumnos na aula, o profesor, fará con el a reflexión sobre a causa que provocou a súa presenza na AAEEC de maneira oral ou escrita.

3.2.- Si hai mais alumnos na aula, o profesor pode facer na propia aula a reflexión por escrito utilizando o impreso “FICHA DE REFLEXIÓN” ou retirarse con él ao recuncho situado ao lado do Departamento da Formación en Centros de Traballo.

3.3.- O profesor de garda, buscará un compromiso de cambio e decidirá a onde deriva ao alumno: Aula de procedencia (non na mesma sesión), permanecer na AAEEC, Mediación, Xefatura de Estudos ou Dirección.

4.- A continuación o alumno realizará o traballo programado polo seu profesor que se combinará, de entendela conveniente, coa formación e o adestramento naquelas habilidades conductuais que provocaron a súa sanción. A este efecto, existirán na aula materiais para o adestramento en habilidades sociais, autocontrol, autoestima e habilidades de comunicación. Este material estará supervisado polo Departamento de Orientación, quen asesorará aos profesores de garda da AAEEC.

5.- Deixarase constancia da asistencia e do lugar a onde se traslada a persoa no “PARTE DE INCIDENCIAS”.

6.- En caso de faltas graves ou cando se trate dun alumno reincidente, a Xefatura de Estudos coordinará os acordos tomados, logo de ter contacto coa familia. Estes acordos deben ser tratados coa presenza do profesor afectado e o de recepción na AAEEC o antes posible e baseados no Plan de Convivencia do Centro. Un alumno pode ser apartado de un a tres días da aula ou procederse á apertura dun expediente. Ata que se resolva o expediente o alumno permanecerá a AAEEC, realizando as actividades citadas no punto 4.

7.- O profesor de garda fará dúas copias do “PARTE DE INCIDENCIAS”. O orixinal será colocado no casilleiro do titor, unha copia na carpeta que a tal efecto estará na AAEEC e outra copia será entregada en Xefatura de Estudos para o seu arquivo.

8.- O titor, debe notificar á maior brevidade posible os feitos á familia. Segundo o seu criterio, fará unha chamada telefónica ou utilizará o Mensario (de estar autorizado pola familia o seu uso). Na conversa ou na mensaxe, indicará aos pais ou tutores legais que será enviado polo alumno un documento para que firmen o “Recibí” e que así quede constancia de que coñecen a situación. O documento, unha vez asinado, será entregado polo alumno de novo a titora no seguinte día lectivo.

9.- Para que este proceso sexa eficaz, será preciso levar a cabo un mínimo seguimento, polo que é recomendable/necesario que o profesor que envíe a un alumno a AAEEC, se poña en contacto co profesor de garda nese momento, cando lle sexa posible, coa fin de coñecer as medidas adoptadas.

(ESTE DOCUMENTO SERÁ REVISADO E ACTUALIZADO POLO OBSERVATORIO DE CONVIVENCIA.)

¹ Atópanse na Sala de Profesores

7.2 Procedementos específicos

Os procedementos específicos de actuación no IES “Muralla Romana” para manter unha boa convivencia e un clima positivo, derívanse das Normas de Convivencia do Centro.

En concreto consideramos os seguintes apartados:

1) Serán conductas contrarias ás normas de convivencia:

- Faltas inxustificadas a clase.
- Atrasos inxustificados.
- Non facer caso das orientacións e indicacións de profesores e persoal non docente.
- Tratar con desconsideración ou non respectar a dignidade, integridade, ideas e crenzas dos membros da comunidade educativa.
- Non seguir con aproveitamento os estudos ou impedir o dereito a estudar dos seus compañeiros.
- Utilizar incorrectamente ou con descoído os bens e instalacións do centro.
- Non respectar as pertenzas do resto dos membros da comunidade educativa.
- Fumar no recinto escolar (Lei de medidas sanitarias fronte ao tabaquismo e reguladora da venda, subministración e publicidade dos produtos do tabaco. 28/2005)

2) Serán conductas gravemente contrarias ás Normas de Convivencia

- Os actos de indisciplina, inxuria ou ofensas graves contra os membros da comunidade educativa.
- A reiteración no mesmo curso, de conductas contrarias ás Normas de Convivencia.
- A agresión grave, física ou moral, ou a discriminación grave contra os membros da comunidade escolar.
- A suplantación de personalidade e a falsificación ou subtracción de documentos académicos en calquera soporte.
- Os danos graves causados nos locais, material ou documentos do centro ou nos bens doutros membros da comunidade educativa.
- Os actos inxustificados que perturben gravemente o normal desenvolvemento da actividade do centro.
- As actuacións prexudiciais para a saúde e a integridade dos membros da comunidade educativa ou a incitación ás mesmas.
- O incumprimento das sancións impostas.

3) As medidas correctoras das conductas contrarias ás Normas de Convivencia poderán ser:

- A amoestación privada e verbal do profesor, do titor ou do Xefe de Estudos.
- A amoestación por escrito do profesor, do titor ou do Xefe de Estudos e comunicación ós pais ou tutores.

- Realización de tarefas, encomendadas polo Xefe de Estudos, de adecentamento e se é o caso, que contribúan a reparar o dano causado, ou a repoñer o material do centro.
- Rectificación pública cando proceda.
- Restitución ou reparación das pertenzas subtraídos ou danadas se procede.
- Suspensión polo Xefe de Estudos do dereito a participar en actividades complementarias ou extraescolares.
- Suspensión polo Director do dereito de asistencia a determinadas clases ou ao centro de un a tres días. Parece conveniente non aplicar esta medida en faltas leves, aínda que sexan repetitivas, se pode levar a casos de absentismo, abandono ou que derive nun comportamento non desexado.

4) Expediente disciplinario

a) As condutas gravemente contrarias ás Normas de Convivencia do centro serán corrixidas con medidas impostas polo Director do Centro, de entre as previstas no artigo 53 do Real Decreto 732/ 1995, previa apertura de expediente.

b) Logo da designación do instructor do expediente o Director/a comunicarase coa Comisión de Convivencia.

c) A designación levarase a cabo por sorteo entre os compoñentes do claustro de Profesores. Quedarán excluídos do devandito sorteo:

- Os membros do Equipo Directivo, do Consello Escolar e do Departamento de Orientación.
- Os profesores que impartan clase nos grupos dos alumnos implicados no expediente.
- Os profesores que estean facendo algunha substitución de período inferior ó restante para que remate o curso escolar, ou que compartan centro.
- Os profesores que xa tiveran desempeñado tal función.

5) Faltas de asistencia

a) As faltas de asistencia (así como os atrasos) serán consignadas por todo o profesorado nos partes existentes para tal efecto no programa de xestión de Xade; estes son recollidos semanalmente polos titores, os que quincenalmente realizan o control e informan puntualmente ós pais ou responsables do alumno. Actualmente, os profesores que o consideren conveniente, poden dispoñer do MENSARIO, que consiste en enviar de xeito inmediato, mediante mensaxe, a falta do alumno en calquera materia, sempre que a recepción da mesma, sexa aprobada polos pais ou titores. Para o vindeiro curso, as familias que así o elixan, poderán proporcionar na matrícula un número de móbil para recibir esa comunicación de faltas de asistencia.

b) Os alumnos deberán xustificar e informar sobre o motivo das súas faltas de asistencia ó centro en impreso oficial firmado polos seus pais ou titores e o entregará ao titor do seu grupo nos tres días seguintes a súa reincorporación ás clases. Os alumnos que sexan maiores de idade poderán firmar este impreso. A consideración de falta xustificada a decidirá o titor e se é o caso tamén o Xefe de Estudos (para ESO e BAC).

c) Se un alumno ten a necesidade de abandonar o Centro en horario lectivo debe pedir permiso escrito segundo modelo que se lle facilitará e o alumno o devolverá firmado polo seu pai ou nai ou titor en canto se incorpore de novo. Para os alumnos da ESO, a saída do alumno ten que ser cun familiar directo.

d) O titor informará das faltas de asistencia dun alumno ós seus pais ou titores legais do seguinte xeito:

- Alumnos con asistencia regular: 1vez / 15 días indicando as xustificadas e as non xustificadas
- Alumnos con asistencia irregular e con perigo de absentismo: comunicaranse mediante MENSARIO (se así o autorizan os pais) diariamente

6) Puntualidade

Profesores e alumnos acudirán con puntualidade a clase.

Os alumnos deberán, en calquera caso, esperar ó profesor na aula, nunca nos corredores; en caso de atraso ou ausencia dun profesor, sempre haberá un profesor de garda que acudirá a aula .

Os cambios de aula, cando se produzan, faranse con celeridade e silencio para evitar atrasos e manter a orde o máis posible no centro.

7) Expulsións

A exclusión do alumnado das aulas debería ser un recurso excepcional, unicamente xustificable en beneficio do bo clima de traballo dos compañeiros do grupo. Se un profesor chega a tomar esta decisión, seguirá o protocolo descrito no apartado redactado anteriormente, AULA DE ATENCIÓN EDUCATIVA E CONVIVENCIA (AAEEC) no punto 6.

8) Observatorio de Convivencia

a) Dependente do Consello Escolar

O Observatorio de Convivencia dependerá do Consello escolar e será quen dinamice e actualice o Plan de Convivencia, escoitando e recollendo iniciativas e suxestións dos distintos sectores da comunidade educativa.

b) Composición

(Descrita na páxina 10).

c) Competencias

- Asesorar á Dirección na incoación de expedientes.
- Estudar con urxencia os problemas que puideran producirse, así como vixiar o cumprimento do Plan de Convivencia.
- Dinamizar o Plan de convivencia do centro.
- Ser informado pola Xefatura de Estudos dos casos nos que tivera que ser aplicado o previsto nos puntos 4 e 7 do artigo 44 do R. D. (732/ 1995).
- Ser informado pola Dirección dos casos nos que se precisara a aplicación do previsto no punto 8 do artigo 44 do R.D. (732/1995).
- Adoptar medidas correctoras ou sancionadoras, por delegación do Director/a, nos supostos e termos por este establecidos, á luz do disposto no artigo 6 do citado R.D. (732/1995).

- Garantir a coherencia entre a aplicación da norma ante un conflito determinado e a finalidade eminentemente educativa da mesma.
- **Elaborar un informe anual da análise da convivencia.**
- Informar trimestralmente ao Consello Escolar.
- Coordinar as actuacións conxuntas dos ámbitos implicados relacionados coa mellora do clima de convivencia.
- Propoñerlle á Administración educativa as medidas oportunas para a mellora da convivencia.
- Aqueloutras que a propia Administración ou o Observatorio de Convivencia Escolar a nivel provincial lle poidan encomendar.

d) Recursos

O Observatorio de Convivencia do IES "MURALLA ROMANA" disporá dos medios necesarios para desenvolver a súa labor e resolver calquera conflito que poida xurdir no centro.

e) Periodicidade de reunións

Celebrará tres reunións anuais de carácter ordinario, unha por trimestre, e con carácter extraordinario sempre que sexa necesario convocado pola presidencia, a instancia propia ou a proposta de, polo menos, unha terceira parte dos seus membros.

f) Información das decisións

As conclusións que se deriven de cada reunión do Observatorio de Convivencia poderán ser coñecidas polos titores afectados (cando sexa o caso) e pola Xunta de Delegados. En xeral, logo das reunións de carácter ordinario, as conclusións serán coñecidas publicamente a través do taboleiro de anuncios.

8. ACTUACIONES ESPECÍFICAS NA RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS

En todo conflicto deberíase seguir un proceso claro, simplificado nos puntos seguintes:

- Analizar e definir o problema presentado, chegando a unha visión clara e compartida dos feitos acontecidos por todos os implicados.
- Aplicar a resolución educativa máis xusta de acordo cos feitos.
- Cumprir os acordos adoptados derivados do caso tratado.
- Supervisar e avaliar o resultado da actuación.

CASO ESPECIAL: Alumnos problemáticos.

Evidentemente o Departamento de Orientación será o encargado de deseñar estratexias de intervención con este tipo de alumnado, pero apuntamos catro ideas que poden resultar de axuda, sempre baixo a dirección do devandito D.de O. e desenvolvidas polo titor con apoio continuo:

- Axuda entre iguais : Trátase de que alumnos máis expertos axuden a outros na resolución de conflitos ou problemas. O axudante ou titor de iguais debe, a súa vez, estar titorado por un adulto (pode ser o titor ou o orientador) que lle procurará o apoio e a seguridade que precisa para levar a cabo unha tarefa tan delicada.
- Mediación de conflitos: Establecemento dun equipo de mediadores aceptados pola comunidade escolar como tales e que desenvolva funcións específicas (coincidentes coas descritas ao principio deste apartado). Os participantes deben ser formados para realizar esta función axeitadamente por persoal cualificado (orientador) e supervisado por el e polo titor. Debe ser moi flexible en canto á súa constitución; non deben permanecer anos e anos as mesmas persoas; os seus colegas poden velas como “colegas do profe”: algo externo a eles. Debe ser como segue:
 - **Integrantes:**
 - 2 representantes do 1º ciclo da ESO
 - 2 representantes do 2º ciclo da ESO
 - 2 representantes de BAC
 - 1 representante de Ciclos Medios
 - 1 representante de Ciclos Superiores
 - **Selección:**
 - Adscripción voluntaria
 - Informes dos titores
- - **Comisión evaluadora :**
 - Director/a
 - Xefe/a de Estudos
 - Coordinador/a do Plan de Convivencia
 - Depto. de Orientación

- **Entrenamento de estratexias:**

Dúas opcións:

- Programa impartido por especialista dende o propio Centro
- Seminario a cargo do Depto. de Orientación

- **Estratexia de desenvolvemento da empatía :**

Empatía: Capacidade de apreciar os sentimentos e as emocións que está sentindo o noso interlocutor nun proceso de interacción ou comunicación.

Propoñemos:

- a) Presentarse de forma non prepotente e aprender a observar signos comunicativos non verbais.
- b) Recoñecer sentimentos e emocións comúns. Evocar situacións nas que aparezan distintos sentimentos, comentalas e intentar compartilas.
- c) Visualizar situacións de axuda e comprensión de sentimentos e verbalizar en cales precisamos dos outros.

9. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA

Os mecanismos de seguimento e avaliación do Plan de Convivencia do IES “MURALLA ROMANA” están fundamentados no Artigo 7 – Punto 3 - Apartados a) e b) do Decreto 85/2007 do 12 de abril polo que se crea e regula o Observatorio Galego da Convivencia Escolar (DOG do 8 de maio).

Artigo 7º.- Organización e funcionamento do Observatorio de Convivencia Escolar nos centros educativos.

Punto 3.- Funcións específicas:

- a) A participación na dinamización do Plan de Convivencia do centro e na mediación escolar.
- b) A elaboración dun informe anual sobre a análise da convivencia e conflictividade no seu ámbito, así como sobre as iniciativas a nivel centro. O devandito informe será trasladado ó Observatorio da convivencia Escolar a nivel provincial.

A nivel práctico, sinalamos as seguintes actuacións de seguimento e avaliación:

- O Plan de Convivencia será presentado ó Consello Escolar que, se o considera apto, o aprobará.
- Unha vez aprobado incorporárase á Programación Xeral do centro.
- Trimestralmente, o Observatorio de Convivencia, logo da reunión ordinaria, elaborará un informe que debe recoller as incidencias producidas neste período, as actuacións levadas a cabo e os resultados obtidos.